

Belgijski turist ugledao ga je na dnu mora 1996. godine, a izronili su ga tri godine poslije. Nedaleko od Lošinja najvjerojatnije su ga bacili mornari, pokušavajući se spasiti u oluji

Besmrtni atletičar iz Jadrana

Piše: ŽELJKA KRMPOTIĆ

Belgijski turist je 1996. roneći kraj otočića Vele Orjule kraj Lošinja na dnu mora ostao zapanjen svojim pronalaskom. Prekriven morskim biljem i pijeskom na dnu je ležao prekrasan kip. Bojao se i pomisliti da bi mogla biti riječ o vrijednom djelu iz antičkog doba.

Stručnjaci su ga izronili tri godine poslije i od tada Hrvatski Apoksiomen svojom ljepotom plijeni pozornost zaljubljenika u kulturu diljem svijeta.

Apoksiomen nije njegovo ime, nego grčka riječ za pozu u kojoj su antički kipari prikazivali atlete, pa tako i ovog našeg. Nakon naporna treninga malim su srpolikim alatom skidali s tijela ulje i prašinu, a kipari su prikazivali upravo takav trenutak. Nakon pronalaska na dubini od 45 metara kip su podvrgnuli procesu desalinizacije i restauracije. Bio je prekriven morskim puževima i drugim organizmima, pa ga je trebalo očistiti. Brončani kip imao je i cijeli niz oštećenja, ali to ne umanjuje njegovu kulturološku vrijednost. Restauracija je trajala čak sedam godina.

Datira iz razdoblja između 20. godine prije Krista do 110. godine nove ere. Ne zna se kako je završio u moru, ali pretpostavka je da su ga prevozili na rimskom

brodu koji je zahvatila oluja. Kako bi olakšali brod i spasili se, vjerojatno su kip bacili u more. Bio je na brojnim svjetskim izložbama, a pretpostavlja se da ga je vidjelo više od 80.000 ljudi. Privremeno je smješten u zagrebačkom Arheološkom muzeju, dok mu ne dovrše trajni dom u lošinjskom muzeju, a izlažu ga i u Muzeju Mimara.

-Predstavljamo ga u privremeno postavu u Muzej Mimara u Zagrebu, uz pokroviteljstvo Ministarstva kulture Republike Hrvatske i u organizaciji Hrvatskog restauratorskog zavoda i Muzeja Mimara. Zanimanje publike za Apoksiomena je trajno i veliko, jer mnogi posjetitelji dolaze u Mimaruru sa ciljem upoznavanja ove svjetske atrakcije, kazala je voditeljica odnosa s javnošću u Mimaruru Ana Hoić ističući kako je više od 27000 posjetitelja muzeja u proteklom razdoblju razgledalo Apoksiomena, a svi su ostali oduševljeni njegovom kulturnom vrijednošću.

Od osam dosad poznatih varijacija prototipa Apoksiomena (od kojih je najpoznatiji brončani kip iz Kunsthistorisches Museuma u Beču, otkriven 1896. u Efezu), lošinjski, visok 192 centimetra, najcjelovitiji je i najbolje očuvan. Autor kipa je nepoznat, no klasična ljepota i vrsnoća izrade govore o vrhunskom majstoru.

Trajni dom Apoksiomenu bit će muzej na Lošinju